

**muzeum
ŘÍČANY**

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2018

OBSAH

- 4 ÚVOD
- 5 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ORGANIZACI
- 6 5 x MUZEUM ŘÍČANY
- 6 Hlavní budova
- 6 Zahrada
- 6 Dvorek
- 6 Říčanská hájovna
- 9 Didaktické centrum geologie
- 10 Depozitář a sbírky Muzea Říčany
- 12 NOVINKY V HISTORICKÉ OBLASTI
- 13 NOVINKY V PŘÍRODOVĚDNÉ OBLASTI
- 13 NOVINKY V ŘEMESLNÉ OBLASTI
- 14 NÁVŠTĚVNOST
- 16 VÝSTAVY
- 18 AKTIVITY REALIZOVANÉ V ROCE 2018
- 20 PŘEHLED AKCÍ
- 24 MUZEUM ŘÍČANY PODPORUJE MODERNÍ VZDĚLÁVACÍ TRENDY
- 26 KROUŽKY
- 27 LETNÍ PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY
- 28 VÝUKOVÉ PROGRAMY
- 30 TVOŘIVÁ HRA – nová metoda Muzea Říčany pro polytechnickou výchovu v MŠ
- 31 BADATELSKY ORIENTOVANÉ VYUČOVÁNÍ – BOV
- 32 PODPORA PEDAGOGŮ: UČÍME V PŘÍRODĚ
- 33 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ (DVPP)
- 33 MUZEUM ŘÍČANY POMÁHÁ ŠKO(L)KÁM S REALIZACÍ ŠABLON II
- 34 PROPOJUJEME FORMÁLNÍ A NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
- 35 PUBLIKAČNÍ ČINNOST
- 35 PR – MUZEUM V MÉDIÍCH
- 36 TÝM MUZEA ŘÍČANY
- 38 FINANCOVÁNÍ
- 40 PROJEKTY
- 42 VÝNOSY A NÁKLADY

Napsal

Kolektiv autorů Muzea Říčany

Fotografie

Josef Arnošt, Jan Heřman (zelenáček štovíkový, s. 13), archiv Muzea Říčany

Graficky upravila

Eva Sosnovcová

Vytiskl

ON tisk, s.r.o.

Křesomyslova 384 / 17 F

140 00 Praha 4 – Nusle

Vydalo

Muzeum Říčany, příspěvková organizace

Rýdlova 271/14

251 01 Říčany

Říčany 2019

SLOVO ÚVODEM

Muzeum Říčany oslavilo 110 let své působnosti

Sto deset let, je to moc, či málo? Pro život člověka opravdu hodně, maximum možného. Pro muzeum celkem dost. Dnešní Muzeum Říčany navazuje na úsilí a práci svých předchůdců, ale zrychlilo tempo, odstranilo pavučiny a etablovalo se v sebevědomou organizaci se širokým záběrem, která ročně oslovuje tisíce návštěvníků. Má velký stabilní tým nadšených profesionálů a desítky spolupracovníků. Pořádá pravidelné výstavy, přednášky, workshopy a další akce pro fanoušky muzejní kultury i veřejnost, ale také zábavně naučné akce pro rodiny s dětmi. V současném Muzeu Říčany se hodně zaměřujeme na vzdělávání. Možná je to příznačné, neboť nejvýraznějšími osobami z počátků muzea byl řídící učitel Alois Mudruňka a industriální učitelka Růžena Klímová...

Kromě práce s dětmi podporujeme také pedagogy z praxe i vysokoškolské studenty. Dozvídají se, jak atraktivně učit geologii, jak začlenit badatelsky orientovanou výuku do svých hodin na ZŠ nebo jak zavést metodu tvořivé hry do MŠ. Tu jsme dokončili v muzeu na základě našich zkušeností s prací s malými dětmi sami vytvořili. Podporujeme moderní vzdělávací trendy a mezi pedagogy šíříme nové vzdělávací postupy, které jsou v souladu se současnými trendy ve vzdělávání v České republice.

Jakých bylo prvních sto let? Základem sbírek byl materiál, který shromáždili Alois Mudruňka a Růžena Klímová kvůli národopisné výstavě konané roku 1894. K založení muzea došlo pak usnesením městské rady, dne 8. října 1908, prohlášením: „že na památku 60ti letého panování Jeho Veličenstva Císaře a Krále Františka Josefa II. zakládá se jubilejní městské museum v Říčanech“. Sbírký se sice rozrůstaly, ale jejich uskladnění, natož vystavování, to byla vleklá peripetie častého stěhování a marných nadějí ředitele Mudruňky. Obrat nastal roku 1940, kdy zemřela Růžena Klímová, která muzeu odkázala svoji vilu Růženku, dnešní hlavní budovu Muzea Říčany. K nastěhování došlo roku 1947. V roce 1983 se muzeum stalo pouhou pobočkou Okresního muzea Prahy-východ v Brandýse. Ke znovunabytí suverenity došlo zřízením muzea jako příspěvkové organizace města v roce 1993. Roku 2003 začalo postupné ukládání sbírek do definitivního depozitáře v Jazlovicích.

Po sto letech nastal zlomový rok 2008, a to již mohu mluvit za sebe. Díky financím z úspěšně získávaných projektů dochází k razantní proměně muzea a k jeho otevírání veřejnosti. Z významnějších počínů stojí za zmínku rekonstrukce hlavní budovy a nově svěšené Říčanské hájovny, otevření Didaktického centra geologie, vytvoření venkovní expozice v muzejní zahradě a na Dvorku. Ale co je hlavní – nastartovali jsme pestrou činnost a vytvořili živý prostor, kam denně proudí lidé.

Sice v jiném měřítku, ale podobně jako předchůdce Mudruňka, i já bojuji s nedostatečným prostorem. Z budoucnosti mám však radost, protože ve spolupráci s městem připravujeme architektonickou soutěž na nový inspirativní objekt na říčanském hradě, který naše muzeum přiblíží ještě více lidem.

Rád bych vyslovil dík všem spolupracovníkům, podporovatelům a návštěvníkům. Jsem rád, že do muzea chodíte za zážitky i poznáním a že se rádi vracíte!

Jakub Halaš, ředitel

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ORGANIZACI

Název: Muzeum Říčany, příspěvková organizace
Adresa: Rýdlova 271/14, 251 01 Říčany
Právní forma: příspěvková organizace
Zřizovatel: Město Říčany
IČ: 43752110
Číslo účtu: 15429504/0600
ID datové schránky: ky5k6ey

Ředitel: Mgr. Jakub Halaš
Zástupce ředitele: MgA. Adéla Venerová
Telefon: 323 603 161
webové stránky: www.ricany.cz/muzeum

Muzeum Říčany je členem Asociace muzeí a galerií České republiky a členskou organizací celostátní Sítě středisek ekologické výchovy Pavučina.

SEZNAMTE SE S MUZEEM

Muzeum Říčany není obyčejné muzeum. Navazuje na více než stoletou historii novým, hravým a zážitkovým způsobem. Vzdělává širokou veřejnost, děti a pedagogy i mimo zdi muzea a nebojí se nových vzdělávacích forem.

VIZE

Naší vizí je muzeum, které posiluje místní identitu a zprostředkovává poznání historie, kultury i přírody regionu všem věkovým skupinám. Úsilí směřujeme k povzbuzení vzájemné spolupráce lidí, k respektu, zájmu a odpovědnosti ke svému okolí.

POSILÁNÍ

Poskytujeme informace o přírodě, historii a kultuře regionu. Tvoříme sbírky, dokumentujeme současnost a předáváme praktické dovednosti, které vycházejí z místních tradic. Nabízíme místo pro setkávání všech věkových skupin. Provoz muzea je šetrný k životnímu prostředí, snažíme se k tomuto přístupu inspirovat také návštěvníky. Osobní přístup, otevřenost a vstřícnost jsou pro nás samozřejmostí.

STANDARD EKONOMICKÉ DOSTUPNOSTI

Cenu vstupného do výstavních prostor a na veškeré programy stanovujeme tak, aby umožňovala dostupnost všem sociálním vrstvám obyvatel, se zvláštním zřetelem na děti a seniory.

Pro rok 2018 platily pro návštěvníky výstav ceny vstupného:

60 Kč	dospělí
30 Kč	děti do 15 let, studenti, důchodci
150 Kč	rodinné (2 dospělí a až 3 děti)
40 Kč	žák na koment. prohlídce s doprovodným programem

Vstup volný: držitelé průkazu AMG ČR a děti do 3 let

Výstavní prostory mají bezbariérový přístup.

579 programů pro školy

106 akcí pro veřejnost

15 898 celkový počet návštěvníků

5 X MUZEUM ŘÍČANY

MUZEUM ŘÍČANY – HLAVNÍ BUDOVA

Rýdlova 271/14

Otevírací doba výstavních prostor a zahrady:

po–čt 14:00–18:00
pá zavřeno
so 10:00–18:00
ne 13:00–18:00

Pro školy a skupiny:

pondělí–pátek 8:00–18:00

Vstup pro školy a skupiny na všechny aktivity do všech objektů je nutné rezervovat.

Velikost výstavních prostor sice neumožňuje umístit stálou expozici, zato dává příležitost několikrát za rok místo kompletně přizpůsobit nové výstavě.

V roce 2018 jsme tu měli nejdříve bankovky a různé formy platidel a vzdělávali jsme nejen děti v oblasti finanční gramotnosti. Pak jsme sem nastěhovali ponky, vrtačky, pilky i třeba pletací jehlice a poskytli jsme rodičům s dětmi prostor ke společné práci. A poté se během pár dnů v muzeu objevily opravdové zákopy, zbraně a polní lazaret, aby si návštěvníci mohli na vlastní kůži vyzkoušet, jak se cítili vojáci, ženy i děti za první světové války.

V hlavní budově muzea probíhají kromě výstav také výukové programy pro školy, přírodovědné kroužky a večerní akce. Veřejnost může využít bezplatnou službu environmentální poradny, prezenčně půjčujeme publikace z rozsáhlé knihovny.

Badatelům z odborné i laické veřejnosti **zpřístupňujeme sbírky, poskytujeme konzultace k regionální historii.**

Trvale je zde vystaven **model říčanského hradu** v kontextu přilehlého města s náměstím a kostelem. Právděpodobná původní středověká podoba je vytvořena podle nejnovějších archeologických nálezů.

Environmentálně šetrný provoz

Hlavní budova je nízkoenergetická stavba, která má ve fasádě zabudované budky pro netopýry. Vytápění je řešeno tepelným čerpadlem, k větrání využíváme rekuperaci vzduchu.

Máme dvojí rozvod vody – užitková do WC, pitná do kohoutků. Bioodpad kompostujeme na zahradě, kde je ukázkový tříkomorový kompostér.

U vchodu do hlavní budovy je parkoviště pro kola.

V muzeu je odběrné místo pro zraněné volně žijící živočichy. Ti poté putují do záchrané stanice pro handicapované živočichy ve Vlašimi.

ZAHRADA

Venkovní expozice v muzejní zahradě je místem pro dobrodružství, relaxaci i trávení volného času. Představuje význam zahrady pro život člověka i jiných organismů.

Na zahradě najdete mimo jiné voliériu, vyvýšené záhony, ukázkové kompostéry nebo velký hmyzí hotel. Nejen děti mohou vyzkoušet „hnízd“ na stromě nebo různé typy vodních koryt a poznávat, jak můžeme využívat dešťovou vodu na své zahrádce.

Expozice je veřejnosti zpřístupněna v otevírací době zdarma přes pokladnu muzea, probíhají zde doprovodné aktivity k výstavám a programy pro školy nebo víkendové akce.

ŘÍČANSKÁ HÁJOVNA A OKOLÍ

Hájovna slouží jako terénní pracoviště k realizaci výukových programů pro žáky a studenty škol a pro realizaci osvětových akcí pro veřejnost (Den Země, přírodovědné vycházky). Probíhá zde také vzdělávání pedagogů.

Možnosti pronájmu školících a ubytovacích prostor za účelem vzdělávacích aktivit využívají zejména školy a neziskové organizace.

Zahrada hájovny včetně pece na chleba, záhonů a historických úlů je využívána k výukovým aktivitám a k osvětovým akcím pro veřejnost.

Kolem hájovny je volně přístupná stálá venkovní expozice „Les jako zdroj tradice“. Venkovní expozice představuje vývoj přírody, osídlení a lidské činnosti na Říčansku v průběhu uplynulých staletí.

DVOREK

Ve venkovní expozici „Dvorek“ chceme návštěvníky přenést do minulosti a hledat s nimi inspiraci pro dnešní život.

Na pronajatém pozemku naproti hlavní budově muzea najdete přístřešek se šindelovou střechou. Ten kryje zemědělský vůz z roku 1929, který tvoří základ historické miniepozice, která představuje klasické hospodářství z počátku 20. století.

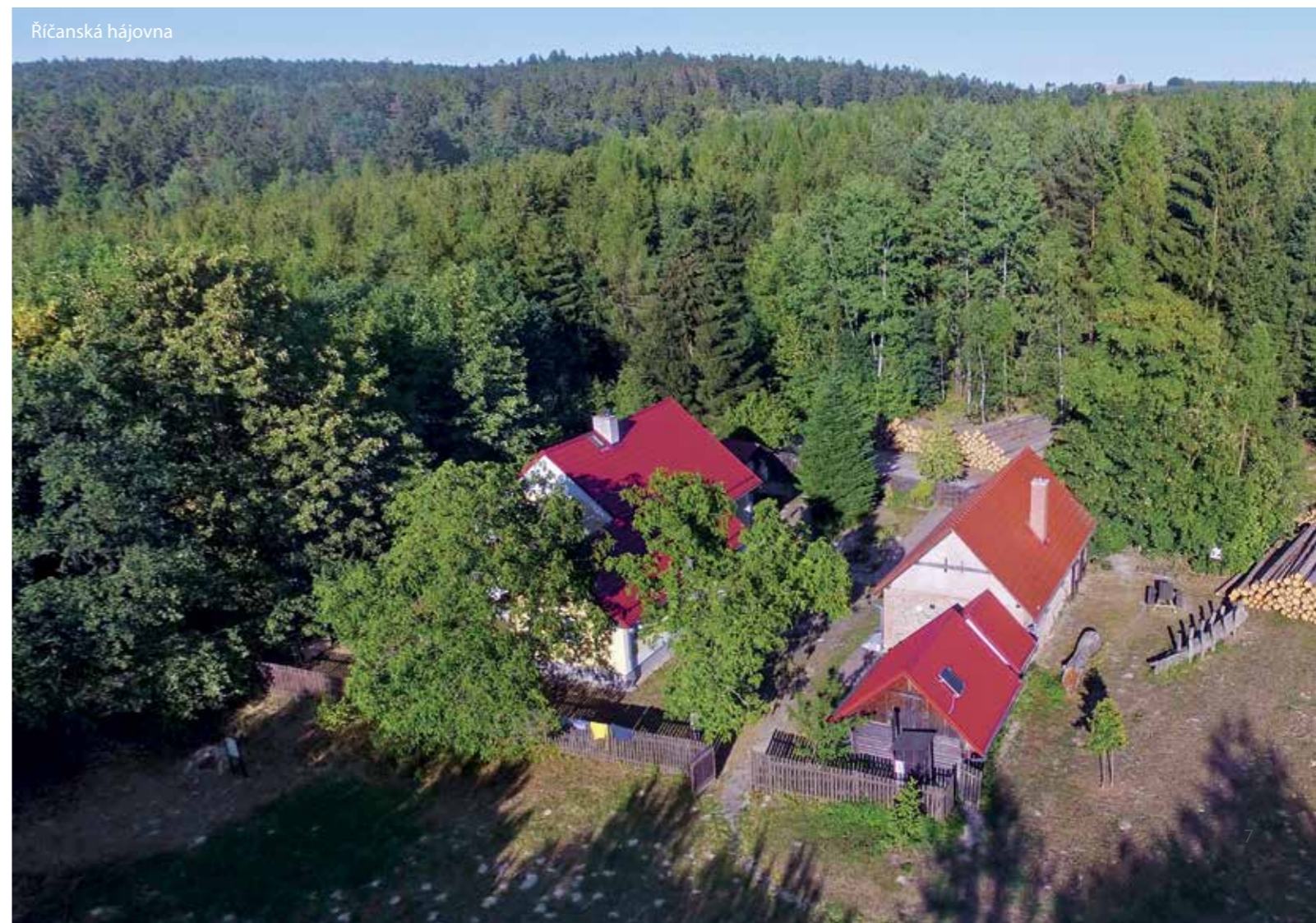
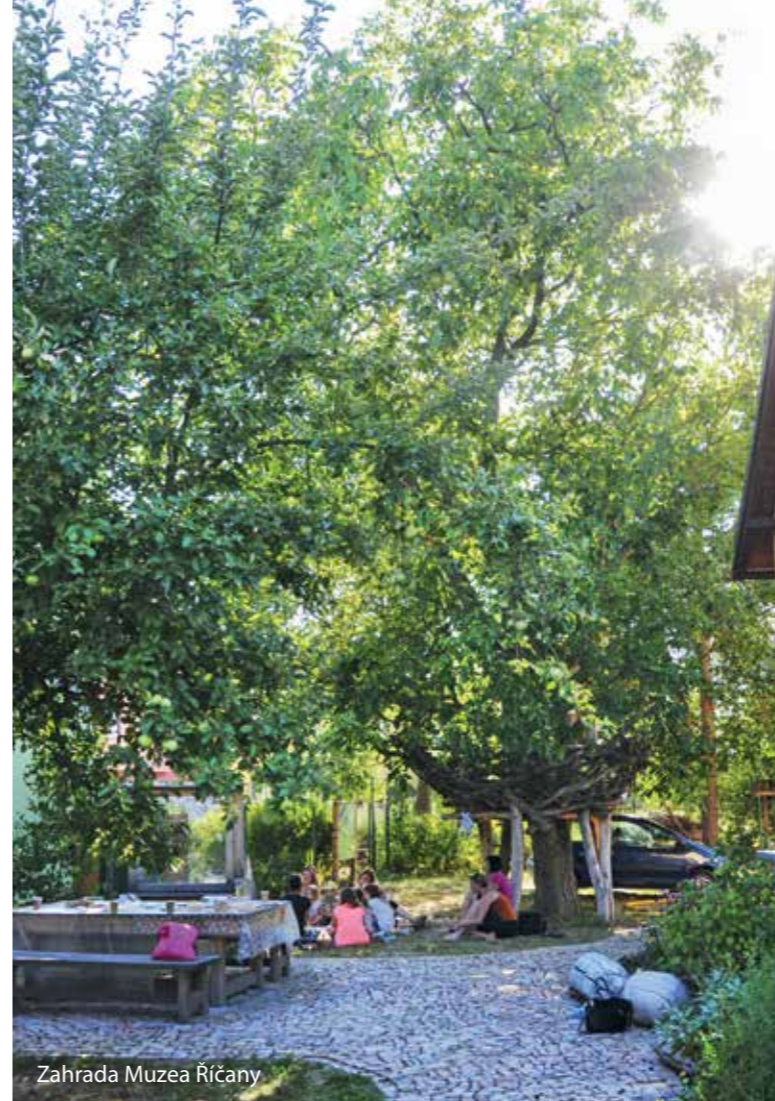
Ve spolupráci s Ekocentrem Říčany probíhá na pozemku komunitní chov slepic a králíků. Do upravených záhonů byla vyseta semena 20 druhů lučních rostlin, které budou sloužit jako zdroj semen pro dosévání luk a sadů, o které se stará Ekocentrum Říčany.

Expozice je využívána k výukovým aktivitám. Pro veřejnost je Dvorek zpřístupněn během kroužku pro rodiče s dětmi a během akcí.

O letních prázdninách u nás na Dvorku pobývala koza Kabelka s kůzlem Kvítkem.

Kozy ze všeho nejraději ozdibují listy stromů a keřů. Proto k nám také na léto přijely. Každý den jsme je vodili na pastvu na násep u trati zvaný pešuňk, o který se Ekocentrum už dva roky stará. Obnovuje zde luční společenstvo bez keřů, rozkvetlé pro včely a motýly. V tom Kabelka s Kvítkem pomohli lépe než křovinořez.

Na pastvu kozy vodily maminky s dětmi, které se staraly o to, aby po kozách nezůstávalo nic na chodníku. Starší lidé díky koze na vodítku vzpomínali na dětství a líčili nám příběhy a obrazy ze života svých babiček a dědečků.

DIDAKTICKÉ CENTRUM GEOLOGIE MUZEA ŘÍČANY (DCG)

Vstup přes 1. ZŠ Říčany, Masarykovo náměstí 71
Sezóna: duben–říjen
Veřejnosti je zpřístupněno během akcí.

V Didaktickém centru geologie Muzea Říčany odhalujeme krásu živé i neživé přírody. Slouží jako terénní pracoviště muzea, kde probíhají výukové programy pro školy a také vzdělávání pedagogů. 1. ZŠ Říčany centrum využívá během své výuky a pro geologický kroužek.

Během speciálních akcí návštěvníci objevují, zda u nás žili dinosauři, jak se pracuje s pazourkovými nástroji, jak se kameny řezou a leští, co se dá zjistit ze vzorků pylu, mohou hledat zkameněliny v paleontologickém nalezišti, hrát si s vodou, tvořit meandry, rýžovat granáty a mnoho dalšího.

Setkávají se tu s odborníky z různých oborů – s archeology, botaniky, geology nebo zahradními architekty.

Geologická laboratoř se špičkovým vybavením umožňuje řezání, broušení a leštění vzorků. Máme zde polarizační mikroskop pro určování minerálů v horninách.

Pro veřejnost je DCG otevřeno od jara do podzimu během víkendových akcí. Sledujte nabídku akcí na webu Muzea Říčany a na Facebooku.

Vážený pane řediteli, chtěla bych Vám touto cestou poděkovat za Vaši obdivuhodnou práci. Včera jsem poprvé navštívila se svou gymnaziální třídou Didaktické centrum geologie. Jana Švandová nás s odbornou erudicí a velkým pedagogickým talentem úplně vtáhla do tématu vzniku krajiny. Jana je člověkem na pravém místě a dodává centru punc odbornosti a profesionality. V ohledu modernosti zpracování a formy zprostředkování témat je Vaše centrum na špičkové světové úrovni. Již jsem viděla v zahraničí řadu takových zařízení a říčanské je zdaleka nejlepší a nejkrásnější. Ač jsem s sebou měla primánky, dokázali během samostatných úkolů získat mnoho (na rozdíl od klasické výuky) nezapomenutelných zkušeností a poznatků.

Cesta až z podhůří Šumavy se nám opravdu vyplatila.

Obdivuji širokou a zajímavou paletu nabídek Vašeho muzea. Moc Vám fandím. Velmi ráda bych se zúčastnila mnoha Vašich akcí včetně vzdělávání učitelů a želim tu vzdálenost z Prachatic.

*Dr. rer. nat. Petra Veselá,
 Gymnázium Prachatic a Univerzita Mnichov*

Lektorka vysvětluje vznik tsunami

V laboratoři

Rýžoviště

Výroba lebky tyranosaura

OCENĚNÍ PRO „GEOPARK“

Dne 22. srpna 2018 byl v Roztokách u Prahy slavnostně oceněn náš geopark. Stalo se tak spolu s dalšími vybranými počiny v rámci Národní putovní výstavy „Má vlast cestami proměn“.

DEPOZITÁŘ A SBÍRKY MUZEA ŘÍČANY

Sbírkové předměty uchováváme v depozitáři, což je speciálně vybavená budova v Jažlovicích. Udržujeme zde ideální klima – správnou teplotu, vlhkost vzduchu a intenzitu světla –, které zaručuje ochranu všem uloženým vzácnostem z dob minulých.

V prostorách depozitáře pokračují práce na systematické elektronické katalogizaci sbírkových a knižních fondů muzea. Proč? Protože každý z předmětů, který byl do sbírky umístěn před více než deseti lety, je sice zaevidován, ale často byl minimálně prozkoumán, popsán a také nevhodně uložen.

Počet nově kompletně zpracovaných inventurních karet sbírkových předmětů (především militarií, praporů, keramiky, porcelánu, skla, hraček, části textilu, archiválií a archeologie) činí v uplynulém roce 1 250 položek. Bylo u nich dokončeno kompletní očištění, byly částečně restaurovány (vlastními silami), uspořádány a uloženy do nových obalových materiálů. Další desítky předmětů jsou v rozpracovaném procesu (odznaky, razítka, archeologie, sbírka umění a betlémů). Téměř již byla dokončena sekundární evidence starých tisků.

Díky dotaci Ministerstva kultury byla dokončena modernizace vybavení depozitáře. Na počátku roku 2018 byly dostavěny nové kovové regály, pořízeny dvě mapové skříně, zhotoveny držáky na palné a sečné zbraně a zakoupeny nové archivářské krabice.

Zajímavosti o sbírkách

Počátky sbírky sahají do doby po roce 1890, kdy došlo v souvislosti s přípravami Národopisné výstavy československé ke shromáždění prvních předmětů. Ty se po vzniku muzea roku 1908 staly základem muzejní sbírky.

V následujícím století se sbírka rozrostla o desítky tisíc sbírkových předmětů a archiválií. Svým charakterem a zaměřením dokumentuje Říčansko zejména v oborech historie, živá i neživá příroda, etnografie a archeologie. Jednotlivé předměty představují prehistorické a středověké nálezy, kolekci uměleckých děl, předměty měšťanské i selské domácnosti, lidové kroje, uniformy a řemeslnické památky, nástroje, hračky, předměty náboženského charakteru, herbáře, preparáty, voskové plastiky, kramářské tisky, zbraně atd. Za zmínku stojí sbírka orientálních předmětů, pocházejících z Blízkého i Dálného východu. Jedním z nich je i japonský samurajský meč wakizaši.

Mezi významné přírůstky minulého roku patří čepice „vydumka“ ruského legionáře Josefa Klímy, ruční mandl, historický teplomet značky Furniculus, obraz zachycující Jažlovice a dvůr Zdebrady od malíře Františka Adámka nebo počítač Didaktik, jeden z prvních počítačů vyráběných v Československu.

V uplynulém roce jsme získali také řadu digitálních kopií fotografií a archiválií od místních dárců. Všem za rozšíření našich sbírek děkujeme.

Japonský samurajský meč wakizaši (17.–18. století)

Čepice „vydumka“,
užívaná československými legionáři v Rusku
(asi 1919–1920)

BADATELÉ

V roce 2018 využilo pro badatelské účely sbírkové a knižní fondy muzea 51 badatelů. Díky spolupráci muzea a badatelů došlo k odhalení osudů mnohých významných, ale pozapomenutých osobností. Zmíňme řídícího učitele Kamila Victorína, ošetřovatelku Červeného kříže Marii Benešovou nebo československého ministra zahraničního obchodu Rudolfa Hotowetze, rodáka z říčanského náměstí.

Svatý obrázek Rodičky Boží Sloupské z drobného tisku „Růže a pomněnka“ (druhá polovina 19. století)

KNIŽNÍ FONDY MUZEA

Knihovní katalog Clavius, umístěný na webových stránkách muzea, umožňuje snadné vyhledávání ve více než 90 % knižních fondů muzea. Ty je poté možno prezenčně studovat.

Fondy obsahují jednak starší historické a přírodovědné publikace, jednak tituly současné, zaměřené na přírodovědné a řemeslné obory.

Kramářská píseň „Jarní zpěv pro obveselení mysle mládencům a pannám“ (vydáno roku 1858)

NOVINKY V HISTORICKÉ OBLASTI

Orální historie

Muzeum Říčany se od roku 2018 intenzivněji zaměřuje na orální historii. Pracovníci a spolupracovníci navštěvují pamětníky spjaté s historií Říčanska – publikování zpracovaných vzpomínek plánujeme např. v souvislosti s chystanou výstavou ke 30. výročí sametové revoluce, s výstavou o krajině v roce 2020 i v rámci projektu „Kameny zmizelých“.

Kameny zmizelých

Muzeum spolupracuje s městem Říčany v dlouhodobém projektu připomínajícím židovské spoluobčany, oběti holocaustu.

Výstava Srpen 1968 v Říčanech

Fotoarchiv muzea využila výstava Srpen 1968 v Říčanech, kterou uspořádala skupinka dobrovolníků zaměřující se na umění ve veřejném prostoru. Ve výlohách v centru města byly snímky k vidění od začátku srpna do poloviny listopadu 2018.

Den válečných veteránů

Na začátku listopadu se muzeum poprvé zapojilo do sbírky Post Bellum ke Dni válečných veteránů (1. 11.). Získané finance slouží k zajištění nahrávání příběhů válečných veteránů z konfliktů 20. století. Symbolickým květem vličního máku se tak ozdobili např. účastníci přednášky s besedou na téma Legionáři v Říčanech (8. 11. 2018).

Litinový model hradu na hradě

Od poloviny prosince 2018 můžete přímo u hradní zříceniny obdivovat model říčanského hradu v podobě, jak zřejmě vypadal v polovině 14. století.

Rekonstrukci původní podoby vytvořili odborníci z Muzea Říčany. Model vznikl na základě podkladů získaných archeologickým průzkumem Tomáše Durdíka (Archeologický ústav Praha AV ČR, v. v. i.) a Vojtěcha Kašpara (Archaia Praha, o. p. s.) z let 1999–2000. První model hradu i s částí tehdejších Říčan je, od roku 2016, k vidění v hlavní budově muzea na Rýdlově ulici

Akademický sochař Josef Faltus převedl tento model do litinového provedení v měřítku 1:64. Při jeho tvorbě spolupracoval s naším muzeem, na umístění v areálu hradu dohlížel Národní památkový ústav. Sochařské ztvárnění financovalo město Říčany.

NOVINKY V PŘÍRODOVĚDNÉ OBLASTI

Lepidopterologický průzkum

V roce 2018 započal dvouletý inventarizační průzkum denních motýlů na významných říčanských lokalitách: orchidejová louka u Vojkova, louka u Srňčího rybníka a přírodní rezervace Mýto.

Cílem je aktualizovat poznatky o výskytu denních motýlů na těchto třech lokalitách a porovnat zjištěný stav motýlí fauny se stavem ve 40.–50. letech 20. století, dokladovaným ve sbírce a záznamech uložených v muzejním depozitáři.

V sezóně 2018 bylo zachyceno celkem 34 druhů denních motýlů.

NOVINKY V ŘEMESLNÉ OBLASTI

Tvořivá hra

O metodu tvořivé hry, kterou v muzeu vyvíjíme, projevila zájem odborná veřejnost, prezentovali jsme ji na několika konferencích a workshopech.

Nově jsme zařadili do nabídky cyklus workshopů Vytvořte si to sami, kde propojujeme řemeslné dovednosti (šití, pečení chleba, výrobu kosmetiky a drogerie) s motivací k ekologičtějšímu životnímu stylu.

V létě jsme vyzkoušeli zcela nový koncept řemeslných dílen „Děti učí děti“, kde samy děti předávají svým vrstevníkům dovednosti, které je nejvíce baví.

NÁVŠTĚVNOST MUZEA

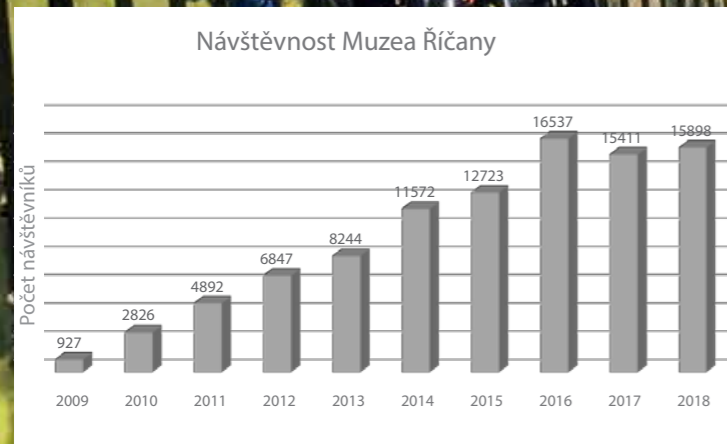
Celkový počet evidovaných návštěvníků Muzea Říčany za rok 2018 byl **15 898 návštěvníků**.

Drtivá většina návštěvníků, celých 88 %, se účastní některé z lektorovaných aktivit. Pracovníci muzea se jim v tomto případě aktivně věnují, a to průměrně 1,5 hodiny. S mnoha návštěvníky se setkáváme pravidelně a dlouhodobě během tvůrčích, historických nebo dalších cyklů.

Dalších několik tisíc neevidovaných návštěvníků se zúčastnilo akcí (např. Den Země, Veletrh volného času a sportu, Městských slavností) pořádaných pod širým nebem – u hájovny či ve městě.

Místo dalšího navyšování návštěvnosti vkládáme energii do kvality podpory vzdělávání na Říčansku.

Například během dvouletých cyklů dostává každý z 80 pedagogů zapojených do projektu Oborový mentoring od našich mentorů individuální podporu v rozsahu více než 170 hodin.

Den Země na Říčanské hájovně

VÝSTAVY V ROCE 2018

Výstavy a doprovodné programy k výstavám připravujeme tak, aby se návštěvníci mohli sami zapojit, prožít a vyzkoušet nejrůznější situace.

PŘÍBĚH PENĚZ (autorská)

od 13. 12. 2017 do 18. 3. 2018

Na interaktivní výstavě pro děti i dospělé čekalo sedm zastavení s úkoly, otázkami a odměnou – ražbou mince.

Milovníci numismatiky viděli originály nejstarších českých stříbrných denárů, grošů Václava IV., obří bankovky carského Ruska a mnoho dalších platidel.

Velcí i malí výstavu zakončili v tajemné jeskyni, s možností popřemýšlet nad hodnotami nejen peněžními.

Pro školy i návštěvníky z řad veřejnosti byla připravena originální hra z oblasti finanční gramotnosti. Děti zde často s překvapením zjišťovaly, kolik stojí nájemné, jídlo nebo zábava.

TVOŘ A HRAJ SI! (autorská)

od 14. 4. do 19. 8. 2018

Část výstavy byla umístěna v zahradě muzea.

Doslova jsme realizovali myšlenku: Zvedneme děti z lavic a od počítačů a poskytneme jim prostor, ve kterém mohou tvořit vlastníma rukama, hrát si a vyprávět příběhy. K dispozici měly spoustu různých materiálů, běžně dostupných, přírodních nebo recyklovaných. Ukázali jsme, že i malé děti mohou bezpečně pracovat s opravdovými nástroji a že si mohou vyrobit vlastní hračky, ze kterých se radují stejně jako z hraček koupěných.

Rodiče a pedagogy jsme na výstavě seznámili s metodou tvořivé hry, kterou v muzeu nově vyvíjíme.

Na realizaci výstavy finančně přispěl Středočeský kraj.

TOHLE JE VÁLKA (1914–1918) (autorská)

od 9. 9. 2018 do 20. 12. 2018

Válka. 1914–1918. To jsou vojáci, střelba, počty mrtvých. Někdy dávno, někde daleko. A vlastně to vůbec není vhodné téma na rodinný víkendový výlet. Máme přeci nárok si odpočinout, pobavit se!

Ale proč vlastně války vznikají? Znáte nějakého člověka, který by válku chtěl? A přesto se dějí. Stále dokola. První světová, druhá světová, obsazení okupačními vojsky... Máme se teď moc dobře. Ale budou se takhle mít i naše děti?

Na výstavě bylo možné si vyzkoušet, co prožívali v zákopech naši pradědečkové. Jak byla těžká puška, kterou museli zabíjet. Opravdu. Ne v počítačové hře. Přitom ze všeho nejvíc chtěli být se svými děvčaty, ženami a dětmi. A jaké to bylo na své chlapce a muže čekat dlouhé čtyři roky a nevědět o nich skoro nic.

**Dobrý den,
chtěla bych Vám poděkovat za úžasný program
k výstavě „Tvoř a hraj si“. Ve čtvrtek 19. 4. jsem
byla s dětmi na odpoledním programu, kterým
nás provázela skvělá paní Jana. Děti byly velmi
nadšené.**

**S pozdravem
Ivana Sedláková**

AKTIVITY REALIZOVANÉ V ROCE 2018

3 výstavy
106 akcí pro veřejnost
579 programů pro školy
3 kroužky pro děti
3 příměstské tábory

Muzeum Říčany nikdy nezklame, dcera tam chodí velmi ráda.

Martina Krejčíková

PŘEHLED AKCÍ:

Cyklus Čtení starých textů

Cyklus Kurz šití pro pokročilé

Cyklus Kurz šití pro začátečníky

Cyklus Přírodovědná středá:

Jak pomáhat zvířatům

Opylovači a jejich oblíbené rostliny

Pavouci a hmyz

Vzácné druhy rostlin na mokřadní louce

Jarní rostliny a ptáci v přírodní rezervaci Mýto

(akce podpořil Středočeský kraj)

Cyklus Řezání a broušení kamenů v Didaktickém centru geologie

(akce podpořil Středočeský kraj)

Cyklus Víkend v Didaktickém centru geologie:

Stavební kámen a kamenné šperky

Vazba lučních květin a zakládání šterkových záhonů

Za trilobity a dinosaury

Slunce a solární energie

Mineralogická burza

Lovci mamutů

Kamenné krajiny – suiseki

(akce podpořil Středočeský kraj)

Cyklus workshopů Vytvořte si to sami

Beseda: Legionáři v Říčanech

Městské slavnosti – Masaryk v Říčanech (ve spolupráci s městem Říčany)

Týden volného času a sportu v Říčanech

Velikonoční dílna: Jarní víly

Češi v Chicagu – Sto let od vzniku republiky

Výměnný bazar oblečení

Na vrcholy českých, moravských a bavorských hor na elektrokolech

Vánoční dílna: Betlémy ze šustí

Rukodělná dílna: Adventní věnce

Workshop: Příběh vyhlodaný do lýka (akce podpořil Středočeský kraj)

Děti učí děti – dětský trh řemesel (akce podpořil Středočeský kraj)

Výměnný bazar rostlin (akce podpořil Středočeský kraj)

Stavění ptačích budek a ukázka kroužkování ptáků (akce podpořil Středočeský kraj)

Netopýři ve městě (akce podpořil Středočeský kraj)

Vycházka a workshop s fotografem

S mikroskopem na kompost

Otevřený Dvorek

Na Dvorku o slepicích (akce podpořil Středočeský kraj)

Ovečky na Dvorku – zpracování vlny (akce podpořilo město Říčany)

Mláďata na Dvorku (akce podpořilo město Říčany)

Kozí odpoledne – výroba másla a sýra

Králičí odpoledne na Dvorku

Den otevřených dveří na Dvorku

Den Země na Říčanské hájovně (akce podpořilo město Říčany)

Výroba xylofonu (akce podpořilo město Říčany)

Komentovaná prohlídka výstavy „Tohle je válka 1914–1918“ a program pro rodiny s dětmi

Komentovaná prohlídka výstavy „Tohle je válka 1914–1918“ pro seniory

Jde to i bez peněz? Přednáška a beseda o alternativních ekonomikách

Rozpad Rakouska-Uherska a peníze

Příběh peněz – komentovaná prohlídka výstavy pro dospělé

Příběh peněz s pohádkou – koment. prohlídka výstavy pro děti 4–8 let

Příběh peněz – komentovaná prohlídka výstavy pro děti od 8 let

Peníze – jak obíhají?

Muzeum Říčany se zapojuje do akce Víkend otevřených zahrad.

Čtení starých textů

Absolvovala jsem zde zatím jeden workshop. Skvělá atmosféra, milí lidé, krásně vyzdobené vnitřní prostory. Cena za kurz odpovídající. Těším se na další akci.

Mariana Hesoun

Vážený pane řediteli, minulou sobotu jsme s dcerou znovu navštívily Váš geopark. Bylo to asi potřetí. Tentokrát se tvořily šperky z kamenů a nechyběla ani komentovaná prohlídka parku. Chtěla bych Vám velmi poděkovat za tuto možnost. Geopark je opravdu výjimečné místo jak svou sbírkou hornin, velmi hezky zpracovanými tabulemi k tématu, laboratoří a také lidmi, kteří akcemi provázejí. Vždy odcházím naprosto nadšená. Kdyby za mých školních let někdo o geologii mluvil s takovým nadšením, zájmem a přehledností jako paní Švandová, určitě bych si v hlavě odnesla mnohem více. Těšíme se na další akci.

Zuzana Kozielová

DEN ZEMĚ

Tradiční akce pod širým nebem a v objetí přírody, kde si najdou to svoje velcí i malí. Celý program byl zaměřen na žabí tematiku. Nechybělo mnoho kreativních stánků, velká tvořivá dílna, divadlo Kaká s představením Ezopovy bajky, lukostřelba, dílna s výrobou xylofonu, zvířátka - ovce a koza, oheň s občerstvením, pečení ve venkovní peci a kapela Cricket & Snail.

Novinkou byla možnost přijít pěší trasou s přírodovědnými úkoly – od Olivovny nebo od Oázy.

Den Země jsme pořádali ve spolupráci s Ekocentrem Říčany a dalšími organizacemi za podpory města Říčany.

Návštěvnost asi 800 lidí mimo statistiky.

Edito, akce byla skvělá. Xylofon manžel vyrobil. Cestu lesem od Olivovny jsme si užili, otázky byly dobře sladěné s místem. Úkoly o žábách byly zajímavé. Akce u hájovny měla příjemnou atmosféru.

Díky všem – Stáňa s rodinou

LEGIONÁŘI – HISTORICKÁ AKCE PRO ŠKOLY

Ruští legionáři postavili své ležení na louce na Komenského náměstí v Říčanech.

Po tři dny proudili žáci z říčanských škol na místo, kde jim byl představen:

- historický kontext vzniku a působnosti Československých legií
- jednotlivá historická stanoviště v rámci tábořiště
- polní lazaret, ukázka výstroje a zbraní, polní kuchyně
- ukázka výcviku se zbraněmi
- vznik ČSR, významné osobnosti a vývoj v Říčanech

Akci podpořilo město Říčany.

MĚSTSKÉ SLAVNOSTI – MASARYK V ŘÍČANECH

Muzeum Říčany je již několik let hlavním spolupředatelem Městských slavností. V roce 2018 jsme s městem Říčany připravili oslavu stého výročí vzniku Československé republiky. Do Říčan přijel párovkou T. G. Masaryk s doprovodem. Přivítal ho nejen starosta města, ale také všechny důležité říčanské spolky, které ho doprovodily na říčanské náměstí, kde pokračoval další program. Jako součást slavností jsme zorganizovali již tradiční Veletř volného času a sportu a pouliční výstavu dobových velkoformátových fotografií.

Den Země 2018

Legionáři

Masaryk v Říčanech

Historické panely na ulici 17. listopadu k Městským slavnostem

Den Země na Říčanské hájovně

Aktivita pro děti na Říčanské hájovně

Vzděláváme pedagogy

Přírodovědný tábor

Stavění budek, zahrada muzea

Řemeslné aktivity

Neděláme práci za děti

Řemeslná dílna v muzeu

Akce na zahradě muzea

MUZEUM ŘÍČANY PODPORUJE MODERNÍ VZDĚLÁVACÍ TRENDY

Při přípravě výukových programů, kroužků a táborů pro děti využíváme moderní pedagogické metody. Naším cílem je, aby se dítě během návštěvy přeneslo do reality, která je hmatatelná a barevná, stalo se samo aktérem, tvůrcem, pozorovatelem a odnášelo si **zážitky** a nové informace, o které se bude chtít podělit s ostatními.

K tomuto přístupu **inspirujeme i pedagogy mateřských a základních škol** a nejsme v tom sami! Muzeum Říčany je členem platformy Učíme se venku. Pravidelně se setkáváme s kolegy z jiných institucí a prezentujeme výsledky naší společné práce – změny na školách – na setkáních s učiteli v jiných regionech a odborných konferencích.

V uplynulém roce to byly mezinárodní konference Research of Didactics in Sciences a Project Based Learning na Karlově univerzitě v Praze, na veletrhu EVVO ve středisku Chaloupky, na konferenci EVVO ve Vlašimi aj.

Ovlivňujeme směr, kterým se ubírají revize Rámcových vzdělávacích programů pro přírodovědnou oblast, podle kterých se budou učit školáci v dalších deseti letech. Věříme, že se nám podaří do školní výuky **prosadit častější učení venku**, víc samostatného bádání, vlastních otázek, využití informačních technologií přímo v terénu a smysluplného **učení v souvislostech**.

V našem muzeu ctíme tyto principy:

- **Dáváme dětem prostor pro aktivní učení.**
- **Zážitek je reflektován a je motivací k dalšímu učení.**
- **Vycházíme ze zkušeností dětí.**
- **Připravujeme prostředí a příležitosti pro různé styly učení.**
- **Učením vytváříme u dítěte osobní vztah k místu.**
- **Je samozřejmostí, že se chováme ohleduplně k přírodě, lidem, životnímu prostředí a vedeme k tomu děti.**
- **Hra, humor, potěšení z činnosti jsou běžnou součástí učení.**
- **Každé dítě při učení zažije úspěch.**

KROUŽKY

Tři odpoledne v týdnu během školního roku věnují naši lektori práci se skupinou dětí na řemeslném a přírodovědných kroužcích.

Přírodovědný kroužek pro předškoláky a mladší školáky (6–9 let)

Kde létají vážky a kde bydlí strakapoud? Společně prozkoumáváme přírodu v okolí Říčan a díváme se na svět pěkně zblízka, lupou i dalekohledem. Hrajeme si na zvířata a tvoříme z přírodních materiálů.

Přírodovědný kroužek pro starší školáky (10–15 let)

V uplynulém roce jsme během zimy prozkoumávali bubliny v ledu na říčanských rybnících, na jaře jsme se brouzdali v potocích a hledali vodní bezobratlé. Oslovili jsme pamětníky, kteří nám vyprávěli, kam v Říčanech chodili na raky. Pečovali jsme o semenné porosty lučních rostlin a získaná semena jsme vyseli v novém sadu nad Srčím rybníkem a na pešuňku u trati. Uklízeli jsme tam také odpadky a sušili seno a v létě tam vodili kozu Kabelku, která u nás byla na návštěvě.

Na národním kole soutěže Zlatý list ve Štramberku obsadil náš tým 2. místo.

Přírodovědné kroužky realizujeme ve spolupráci s Ekocentrem Říčany.

Řemeslný kroužek (6–14 let)

V roce 2018 jsme rozvíjeli fantazii a kreativitu v různých směrech. Navrhli jsme si masopustní masku a malovali jsme na hedvábí. O Velikonocích kluci pletli pomlázku a holky voskem zdobily vajíčka. Na hájovně jsme od truhláře Jindry slyšeli mnoho zajímavostí o dřevě a už víme, jak se pracuje na šicím stroji. Nasbírali jsme si podzimní přírodniny na šperky a talismany. Na kruhu jsme si upletli čepičky, aby nám v zimě bylo teplo. Zdobili jsme perníčky a naučili jsme se pomoci drátu a perliček udělat vánoční ozdoby, abychom obdarovali naše blízké.

LETNÍ PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY

Každoročně připravujeme dva tematicky odlišné letní příměstské tábory. O jejich oblíbenosti svědčí, že bývají obsazeny okamžitě po zveřejnění, už v únoru. Letos byl navíc řemeslný tábor otevřen ve dvou termínech.

Přírodovědný tábor: „Pod povrchem“

Děti se vypravily na neobyčejnou cestu pod povrch. Provrtaly se nejtenčí vrstvou půdy až ke žhavému jádru Země. Zkoumaly, co se skrývá pod hladinou vody. Nahlédly do světa podzemních chodbiček, nor a vodních živočichů. Prožily týden plný nezapomenutelných zážitků a dobrodružství.

2x Řemeslný tábor: „Vesmírně nesmírně tvořivý tábor“

Děti cestovaly hvězdnou bránou po planetách, poznávaly různé druhy materiálů a zkoušely jejich zpracování. Vyráběly krystaly, šily komety, tkaly, drátovaly a vyráběly papír a mnoho dalšího. Celou výpravu po vesmíru zakončily doma na planetě Zemi v našem geoparku.

Chtěla bych poděkovat za čas a energii, které jste dětem věnovaly. Terka ještě teď občas zpívá „Kořeny, kořeny“ a vzpomíná.

Kateřina Hrabánková

VÝUKOVÉ PROGRAMY

579 programů pro školy
11 061 žáků

z toho: **119** programů k výstavám pro školy
205 environmentálních a přírodovědných výukových programů
53 historických výukových programů
16 pobytových výukových programů
186 řemeslných dílen a výukových programů

Aktuální nabídka programů je k dispozici na webu nebo v tištěné formě v muzeu.

Výukové programy s environmentální tematikou

Pro mateřské školy jsou programy zaměřeny na rozvoj základního vztahu k přírodě a životnímu prostředí, učí děti poznávat přírodu všemi smysly a hravou formou.

Jsou to programy vázané jak k jednotlivým ročním obdobím (např. Po stopách víly Podzimněnky), tak k základním tematickým okruhům (např. Do lesa s Habřílkem).

Pro žáky ZŠ jsou programy vedeny s důrazem na aktivizaci dětí, rozvoj jejich spolupráce a vztahu k přírodě a životnímu prostředí. Většina programů probíhá v přírodě a zahrnuje vlastní bádání žáků.

Témata programů sahají od zkoumání mikroorganismů (např. Svět v kapce vody) přes terénní výuku (např. Pojďte s námi za zvířaty) po témata udržitelného rozvoje (např. Obnovitelné zdroje energie).

Pro studenty středních škol jsou v nabídce programy rozšiřující jejich znalosti přírody a environmentálních témat o lokální aspekty (např. Jak vzniká krajina). Muzeum Říčany nabízí také spolupráci při SOČ a na seminárních pracích.

Řemeslné dílny

Pro mateřské školy je nově realizován cyklus pěti dílen „Řemeslníci“, kde se děti prostřednictvím příběhů seznamují s tradičními řemesly, přírodními materiály a způsobem jejich zpracování. Pod vedením lektora samy pracují s nástroji a vytvářejí vlastní výrobky (plstěnou kuličku, dřevěný knoflík apod.)

Pro základní školy jsou realizovány jednak samostatné řemeslné dílny na určité téma (např. drátování) a dále dílny vázané k určitému období roku (např. vánoční). Dílny rozvíjejí manuální zručnost žáků a seznamují je s historií daného řemesla, materiály a nástroji.

Výukové programy s historickou tematikou

Programy regionální jsou zaměřeny na historii města a regionu (Historicko-vlastivědná vycházka), žáci se seznamují s významnými stavbami a také se sbírkovými předměty z různých období.

Dále nabízíme programy, kde se děti **seznamují s historií „na vlastní kůži“**, např. Dílny na dvoře Rudolfa II. Žáci poznávají archeologické nálezy ze sbírek muzea, vyrobí si jejich repliku, vyzkouší si práci alchymistů a podobně.

Výukové programy v Didaktickém centru geologie

Programy zaměřené na **neživou přírodu** (např. Pestrý svět minerálů a hornin) seznamují žáky s geologickými útvary a se základními druhy minerálů a hornin. Pomocí pokusů žáci ověřují, jaké síly formují neživou přírodu, odhalují zkameněliny apod.

Programy zaměřené na **živou přírodu** (Rostliny ve vodě i na skále) nabízejí žákům seznámení s expozicí více než 150 rostlin na rozličných stanovištích, jejich zvláštnostmi a strategiemi přežití v nepříznivých podmínkách.

Pobytové programy na Říčanské hájovně

Programy zaměřené na **environmentální výchovu** (např. Expedice Hájovna), kdy se děti učí poznávat rostliny a živočichy a opatrnému chování k nim.

Řemeslné programy (např. S pohádkou za řemeslem), během nichž se žáci seznamují s tradičními řemesly, materiály, nástroji a pracovními postupy. Součástí těchto programů je i pečení chleba ve venkovní kamenné peci.

Stmelovací zážitkový program (Akce T), který nabízí prožitkové sebepoznávací aktivity, zaměřené na podporu spolupráce a vytváření pozitivních vztahů mezi dětmi.

Projektové dny

Muzeum Říčany realizuje projektové dny pro jednu třídu i celou školu – jsou zaměřeny například na terénní výuku, mikroskopování, témata ochrany životního prostředí a také na řemeslné činnosti.

Z hodnocení pedagogů:

Žáci byli programem ve většině nadšení, moc se jim tam líbilo a na papírek k hodnocení mi napsali do kolonky, co zlepšit: aby pobyt byl delší.

Myslím, že je vidět, že svou práci děláte dobře!

Krásný den

Jana Jelínková, ZŠ Mnichovice

Dobrý den,

piši zpětnou vazbu na náš řemeslný pobyt v hájovně. Chtěli jsme vám s kolegy i dětmi moc poděkovat, program byl pestrý a lektor i lektorky naprosto perfektní. Skvělá byla jak respektující a rovná komunikace s dětmi (na kterou ve škole hodně bereme ohled), tak i dané aktivity, promyšlený příběh „S pohádkou za řemeslem“ i ostatní dílničky. Děti se těšily i z hotových výrobků.

Ubytování a zázemí v hájovně bylo též perfektní.

Určitě tento program doporučíme zase další 3. třídě, řemesla již tradičně máme právě ve 3. třídě koncem roku a spojení výjezdu s tímto tématem bylo skvělé.

Děkuji a přeji Vám krásné léto.

Dominika Balatková a celá 3. třída

UČITELKY A UČITELÉ MŠ A ZŠ VYUŽÍVAJÍ DVOULETOU INDIVIDUÁLNÍ PODPORU MENTOREK MUZEA PŘI ZAVÁDĚNÍ NOVÝCH METOD DO SVÉ VÝUKY.

Od roku 2016 se díky finanční podpoře Evropské unie prostřednictvím OP VVV individuálně věnujeme osobnostnímu a profesnímu rozvoji 40 učitelů MŠ a 40 učitelů ZŠ.

Formou střídavé výuky učitele podporujeme v zavádění nových metod a postupů.

Pedagogové se učí využívat s dětmi nové materiály, pomůcky a přístroje. Zvyšují si také své pedagogické kompetence v oblasti plánování i hodnocení výuky.

Na společných setkáních prakticky učíme, **jak nově nabyté dovednosti „posílat dál“ svým kolegyním a kolegům.** Po roce tréninku s našimi konzultanty dostává učitel ve škol(c)ě na starosti svého kolegu, se kterým sdílí zkušenosti a pomáhá mu nové metody zavádět do praxe v jeho třídě.

Učitelé se tak stávají interními mentory na své škole. To vše opět za podpory našich mentorů. V oblasti vzdělávání mentorů spolupracujeme se **Společností pro kvalitu školy.** Během 2 let dostává každý pedagog zapojený do projektu od našich mentorů **individuální podporu v rozsahu více než 170h přímé spolupráce a pomůcky pro výuku v hodnotě min. 20 000 Kč.**

Neděláme práci za děti. I čtyřleté dítě zvládá pracovat s pilkou.

TVOŘIVÁ HRA nová metoda Muzea Říčany pro polytechnickou výchovu v MŠ

Učíme učitelky MŠ, jak s dětmi pracovat metodou tzv. tvořivé hry a jak tyto dovednosti „posílat dál“ svým kolegyním.

Podstatou metody je přenášení aktivity z pedagoga na dítě.

U klasických výrobků, které vidáme na nástěnkách ve školce, je většina aktivity na paní učitelce. Vymyslí téma, vyhledá si konkrétní výrobek, vymyslí, z čeho a čím se bude tvořit, také jak – aby vše drželo pohromadě, pomůže dětem s tvorbou, aby to všechny děti měly stejně pěkné, a hotové výrobky vystaví na nástěnce. Děti si tak rozvíjí jemnou motoriku a schopnost pracovat podle pokynů.

V tvořivé hře není cílem výrobek, dáme dítěti různé materiály, nástroje a jednoduchá pravidla. **Dítě pak samo vymyslí, co bude tvořit, z čeho, jaké potřebuje nástroje. Má možnost experimentovat, chybovat a sledovat, co se s materiálem děje a jaké jsou jeho vlastnosti.** Necháváme dítě, aby si samo, ale bezpečně zkušelo, jak pracovat se skutečnými nástroji.

S hotovým výrobkem si pak může hrát a dále ho vylepšovat. Rozvíjí si tak – kromě motoriky – konstrukční myšlení, kreativitu, schopnost pracovat s vlastními chybami atd. Samotné učitelky jsou velmi často překvapeny, co jejich děti dokázaly vymyslet.

Formou střídavé a párové výuky lektorů říčanského muzea spolupracují s pedagogy MŠ. Přímo ve třídách ukazují, jak pracovat metodou tvořivé hry, jak vytvářet vhodné prostředí a jak plánovat tvořivé činnosti.

Já dětem ukazuji cestu, jak na to, jak se pracuje třeba s vrtačkou. Že to musí mít v rovině, hlídat si ruku, koukat. Víím, co a jak. To jim předávám. Vedu aktivitu a ukazuji možnosti. A když vyrábějí děti, tak mě neuvěřitelně inspirují, protože to, co oni dokážou vymyslet, by mě nenapadlo... Nejprve ukazují dětem já, že to je jednoduché, a potom ukazují děti mně, že je to jednoduché.

Kateřina Majerová, MŠ Sunny Canadian

BADATELSKY ORIENTOVANÁ VÝUKA – BOV

Při badatelsky orientovaném vyučování děti aktivně získávají informace a pracují podobně jako vědci – od otázek a domněnek přes pozorování a pokusy k závěrům a souvislostem.

Většina zkušených učitelů či absolventů se s tímto přístupem nesetkala při svém vzdělávání, ale intuitivně používá jeho prvky zejména při projektové výuce. Badatelský cyklus do výuky vnáší přehledný a logický systém, pomáhá při plánování i hodnocení výuky. Děti poznávají blízké okolí, využívají školní pozemky a zahrady a plánují, jak je oživit. Díky aktivitě dětí a učitelů školní zahrady rozkvétají a bzučí, jsou doplňovány keře sloužící jako úkryt a potravina pro ptáky. Přírodu se snažíme s dětmi přenést také do výuky ve třídě. Vytváříme sbírky, herbáře a badatelské koutky s lupami a mikroskopy. Procházíme s učiteli jednotlivé badatelské kroky podle ověřené metodiky Průvodce učitele badatelsky orientovaným vyučováním (www.badatele.cz). Učitelé si sami plánují a zkouší svoje vlastní lekce a získávají zkušenosti. Učí se společně s žáky, stávají se jejich průvodci. Uvědomují si, že nemusí umět pojmenovat všechno, co v přírodě najdou, ale právě hledání a otázky jsou to, co pohání přirozenou touhu dětí po poznání.

Učitelé se stávají odborníky na badatelskou metodu. Jsou prvními vlašťovkami na svých školách a v dalších letech pak mohou ovlivnit své kolegy – společným plánováním, návštěvami v hodinách a rozhovorech. Zapojený učitel má k dispozici knihy, přístroje a pomůcky zakoupené v rámci projektu Oborový mentoring.

Ptáme se. Odhadujeme, jak to dopadne. Experimentujeme. Vysvětlujeme a sdílíme.

I dnešní děti to venku baví.

U nás na škole se každý rok na Den Země chodilo jen uklízet odpadky do lesa. My jsme letos pozvali třídy z 1. stupně a vyzkoušeli s nimi pomůcky pro výuku různých předmětů venku, včetně matematiky... Moje děti zjistily, jak náročné je připravit něco pro ostatní. Ale zvládly to a už jsme dohodnutí, že příští rok do toho půjdou znovu. Kolegyně se divily, co všechno jim můžeme nabídnout, a hned o zapůjčení pomůcek získaných z projektu projevíly zájem.

Stanislava Daňková, ZŠ Úvaly

Projekt Oborový mentoring v přírodovědném a polytechnickém vzdělávání je finančně podpořen z prostředků Evropské unie.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PODPORA PEDAGOGŮ: UČÍME V PŘÍRODĚ

Pro pedagogy a studenty VŠ jsme během roku pořádali:

- workshop Učíme ve školní zahradě a terénu
- jarní školu pro studenty PŘF UK
- exkurze na ukázkové školní zahrady
- letní školu na Říčanské hájovně
- návrhy proměn školních zahrad pro výuku venku

Pedagogové se seznamovali s metodami výuky venku, s principy přírodních zahrad a jejich využitím, pomůckami pro výuku venku a praktickými příklady. Cílem workshopů a letní školy bylo především předávání zkušeností mezi pedagogy z různých škol. Ve spolupracujících školách proběhlo s podporou konzultantů z Muzea Říčany plánování proměny zahrady, do kterého byli zapojeni pedagogové a ředitelé škol. Na základě jejich představ vzniklo 8 návrhů úprav zahrady zpracovaných zahradním architektem. Ve školách díky tomu začínají s proměnami školních zahrad, spolupracují s rodiči, zapojují žáky. Učitelé začínají učit ve školních zahradách a terénu v okolí školy, někteří si již výuku venku a ve školní zahradě plánují pravidelně.

Muzeum Říčany shrnuje své zkušenosti ve sborníku **Učíme v přírodě**, který je zdarma ke stažení na webu muzea.

Ohlasy od účastníků jarní školy pro studenty VŠ:

Velmi inspirativní a motivační pro to začít chodit s dětmi ven.

Nejvíce mě bavilo navrhování vlastní školní zahrady.

Zahrada ZŠ Domamil

Ohlasy od účastníků závěrečné letní školy:

Přínosné bylo nahlédnutí pod pokličku projektů zahrad škol a tvorby školních plánů EVVO!

Přínosné bylo sdílení zkušeností, co funguje, na co si dát pozor, nové kontakty a zdroje informací.

Studie a vizualizace zahradní úpravy – relaxační a výuková zahrada 1. ZŠ Říčany, autor: Ing. Ondřej Semotán

Zahrada MŠ Myslíbořice

Moc děkuji za konkrétní podporu při plánování EVVO.

Příští školní rok chci učit jeden den v týdnu venku. Všechny předměty.

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ (DVPP)

Muzeum Říčany je akreditováno jako instituce k provádění vzdělávacích programů akreditovaných pro účely zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících.

V systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) nabízíme akreditované programy z oblasti didaktiky řemeslných činností a přírodovědně zaměřené kurzy.

MUZEUM ŘÍČANY POMÁHÁ ŠKOL(K)ÁM S REALIZACÍ ŠABLON II

V roce 2018 jsme připravili pro MŠ a ZŠ nabídku spolupráce, která klade důraz na udržitelnost nově zaváděných metod výuky v praxi jednotlivých učitelů.

Jedná se o:

- tandemovou výuku učitele s lektorem muzea (školy nemusí řešit suplování, učitel je při výuce v bezpečném prostředí s externím odborníkem)
- projektové dny pro žáky (k dispozici všechny objekty muzea, pomůcky, odborníci)
- setkání s rodiči či komunitní setkání (ideální možnost, jak s odborníkem vysvětlit rodičům, co přináší dětem nové styly výuky)
- kurzy akreditované DVPP – sekce polytechnika

Učitel tak může např. projít naším kurzem DVPP a nabyté znalosti hned aplikovat s našim odborníkem v tandemové výuce. Nový styl výuky podpoří opět s podporou odborníka na setkání s rodiči. To vše mu pomáhá k usazení nových metod v jeho každodenní výuce.

Realizaci šablon nabízíme od září 2019. Podrobné informace naleznete na webových stránkách v sekci Pro školy.

PROPOJUJEME FORMÁLNÍ A NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ: HANDS ON MUZEUM

Návštěva výstavy nebo výukového programu v muzeu je často pro učitele i děti příjemným výletem. A co když lze návštěvu využít mnohem lépe? A jak se vlastně nejlépe naučíte něco nového? Pokud odpovíte na většinu následujících otázek ANO, jste v Muzeu Říčany správně.

Učí se vám (vaším dětem) lépe, když:

- vás to opravdu zajímá?
- můžete být při učení aktivní?
- si sami vyzkoušíte, zažijete na vlastní kůži to, co se učíte?
- můžete při učení použít zrak, sluch i hmat, učit se chvíli sami a jindy spolu s ostatními?
- navazujete na vlastní zkušenosti?
- využíváte různé druhy pomůcek?
- se téma učení vztahuje k místu a lidem, kde žijete?
- součástí učení je humor a zábava?
- během učení zažijete úspěch?

V listopadu 2018 jsme začali úzce spolupracovat s vybranými učiteli říčanských základních škol. Společně do roku 2021 vytvoříme **14 ucelených vzdělávacích programů, které budou využívat zázemí Muzea Říčany** (prostory, pomůcky, metodické zkušenosti) **tak, že se čas strávený mimo školní lavice stane běžnou a účelnou součástí naplánované výuky.**

S učiteli konzultujeme, podle jakých učebnic učí, k jakým tématům

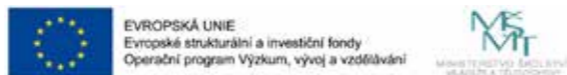

nemají potřebné pomůcky, kolik času mohou pro dané téma využít, jak propojit přírodovědu či historii s matematikou, českým jazykem či výtvarnou výchovou.

Poté vytvoříme potřebné pomůcky a navržené programy ověříme s učiteli v praxi během jejich výuky.

Nově vzniklé materiály budou součástí **regionální učebnice**, která bude v elektronické podobě dostupná všem učitelům z webu Muzea Říčany. Součástí výukových materiálů budou interaktivní mapy archeologických nálezů, výskytů rostlin a živočichů a geologických zajímavostí. Zpřístupněny budou tímto způsobem fotografie vybraných sbírkových předmětů, dobové fotografie budov nebo část herbáře.

Projekt Hands On muzeum je finančně podpořen z prostředků Evropské unie.

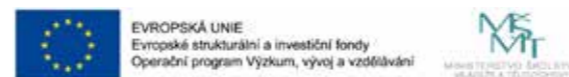

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

SPOLEČNĚ ZE ŠKOLY DO PŘÍRODY kolegiální podpora v přírodovědné gramotnosti

Průběžná verze publikace vznikla jako výsledek ve spolupráci pracovníků Muzea Říčany, Společnosti pro kvalitu školy a pedagogů zapojených do projektu Oborový mentoring. Cílem této publikace i celého projektu je představit **účinné a udržitelné postupy pro vzájemné vzdělávání pedagogů v oblasti přírodovědné gramotnosti na základních školách.** Díky setkávání s učiteli s různými zkušenostmi jsme získali přehled o možnostech rozvíjení přírodovědné gramotnosti. Velmi inspirativní byl přístup mnoha učitelů 1. stupně, které přirozeně propojují výuku o přírodě s jinými předměty. Na některých, zejména soukromých školách se učí projektová výuka deklarovaně, projekty jsou součástí ročních plánů a s plánovanými výstupy jsou pravidelně seznamováni rodiče. Na státních školách učitelé často vymýšlí provázanou tematickou výuku, ale děje se tak spíše „ve skrytu“ za dveřmi jedné třídy. Díky projektu byla na školách nastartována spolupráce nejen mezi učiteli 1. stupně, ale také s učiteli přírodopisu z 2. stupně, kteří se v mnoha případech předtím ani neznali. Společné aktivity ve školních zahradách k sobě přivedly dohromady různé učitele, kteří spolu realizovali projektové dny pro více tříd a začali spolu diskutovat o možnostech využití školní zahrady k výuce. Některé učitele jejich kolegové – interní mentoři inspirovali k vycházkám do blízkých míst, kam je dříve prostě jen nenapadlo vyrazit. Do dvou let vznikne finální podoba publikace.

Průběžná verze publikace je zdarma ke stažení na webu Muzea Říčany.

UČÍME V PŘÍRODĚ sborník dobré praxe výuky ve školních zahradách a v terénu

Publikace shrnuje zkušenosti pedagogů získané v projektu „Učíme v přírodě“. Chceme ukázat, jak se učitelé vyrovnávali s překážkami a obavami, jaké předměty venku vyučovali, jaké metody výuky využívali a jak tuto výuku zařadili do své pedagogické praxe. Chcete měnit školní zahradu, aby lépe vyhovovala výuce? Upozorníme, na co si dát pozor a navrhneme, jak postupovat. Ukážeme na konkrétních příkladech, jak proběhlo ve školách plánování proměny školní zahrady, které završily studie zahradního architekta, a jak ve školách navazovali spolupráci s rodiči a zřizovatelem.

Publikace je zdarma ke stažení na webu Muzea Říčany.

PR – MUZEUM V MÉDIÍCH

O novinkách Muzea Říčany pravidelně informují média jako Česká televize nebo Český rozhlas. Na webu muzea je možné prohlížet on-line reportáže z pořadů jako Týden v regionech a Tamtam.

UČÍME V PŘÍRODĚ

sborník dobré praxe výuky ve školních zahradách a v terénu
Edita Ježková a Kateřina Ciháková

TÝM MUZEA ŘÍČANY

Průměrný evidenční počet zaměstnanců na hlavní pracovní poměr: 13

Složení pracovního týmu:

2. Mgr. Adéla Venerová – zástupkyně ředitele, projektová manažerka

Cíle projektů, poslání muzea, spokojení návštěvníci, motivovaní zaměstnanci, dodržování pravidel, rezervy v rozpočtu. „Management chápu jako každodenní udržování křehké rovnováhy.“

Je členkou finanční komise MAP Říčansko.

4. Mgr. Renata Skalošová – lektorka, dokumentátorka

Věnuje se orální historii regionu a zpracovávání sbírek. Podílí se na vytváření nových výukových programů s důrazem na místně ukotvené učení. Lektoruje programy k výstavám. Spolupracuje také na mapování vzpomínek pamětníků ve vzdělávacím projektu Příběhy našich sousedů. „Zúročuji tak rozhlasovou a pedagogickou praxi i poznatky „z terénu“ – z rodinného života v Říčanech a ze zkušeností místní kronikářky.“

6. Mgr. Marie Tvrdonová – koordinátorka akcí

Má na starosti koordinaci akcí pro veřejnost a PR muzea. Připravuje a lektoruje programy k výstavám. „Často se můžeme potkat na Dvorku, kde se starám o zvířata.“

Organizuje akce pro veřejnost a lektoruje výukové programy pro školy. Zajímá ji tematika udržitelné spotřeby a welfare domácích zvířat.

3. Ing. Edita Ježková – koordinátorka vzdělávacích aktivit

Řídí přípravu a realizaci výukových programů a řemeslných dílen pro žáky. Při vzdělávání pedagogů se zaměřuje na metody výuky venku a využívání školních zahrad. Je mentorkou pedagogů ZŠ. „Kontaktujte mě, pokud máte zájem o výukový program nebo návštěvu výstavy se školou, seminář pro pedagogy, letní kurzy a příměstské tábory.“

Je členkou výkonného výboru sítě středisek ekologické výchovy Pavučina.

5. Ing. Alžběta Macková – finanční manažerka, lektorka přírodovědných a řemeslných programů

Vede výukové programy polytechnické i přírodovědné. Mentorsky doprovází pedagogy mateřských škol v projektu Oborový mentoring v jejich cestě za tvořivou hrou. „Ráda pěstuju zeleninu a ovoce, chodím do přírody a s dětmi pečuju.“

Dohlíží na správné čerpání financí ve velkých evropských projektech. Pomáhá i u dalších dotací s jejich správným vyúčtováním.

1. Mgr. Jakub Halaš – ředitel, přírodovědec

Řídit prosperující organizaci je radost. Stačí vize překlomit do strategického plánu, najít vícezdrojové způsoby financování, obklopit se týmem nadšených profesionálů a společně s dalšími spolupracovníky, zřizovatelem i veřejností zvesela vykročit.

„Věřím, že má smysl podporovat moderní vzdělávací trendy a šířit mezi pedagogy nové vzdělávací metody.“

Je místopředsedou Geologické komise Asociace muzeí a galerií ČR.

7. Mgr. Jan Boukal – historik

Má na starosti depozitář muzea, kde zpracovává a eviduje staré i nově získané sbírkové předměty a muzejní knihy. „Odborně se zabývám pozdně středověkou šlechtou, především tzv. válečnickou aristokracií.“

Vede kurzy tvorby rodokmenu a čtení starých textů. Je doktorandem Ústavu českých dějin FF UK, členem Společnosti přátel starožitností a Klubu Augusta Sedláčka.

8. Mgr. Jan Andrlé – dokumentátor a kulturní historik

Věnuje se dokumentaci (zpracovávání a systematizaci) muzejních sbírek kulturněhistorické povahy. „Zaměřuji se především na oblast písemné, symbolické a duchovní kultury.“

Klade důraz na hledání optimálních forem zpřístupňování bohatství muzejních sbírek veřejnosti.

9. Mgr. Kateřina Čiháková – přírodovědkyně, metodička a lektorka

V muzeu pracuje jako metodička a mentorka pedagogů ZŠ. Klade důraz na místně ukotvené učení a učení v souvislostech. „Baví mě vyučovat přírodopis venku badatelskými metodami.“

Je členkou pracovní skupiny pro revizi Rámcového vzdělávacího programu v oboru Přírodopis, která pracuje při Národním ústavu pro vzdělávání.

16. Mgr. Eva Sosnovcová – grafička

Když uvidíte po Říčanech a okolí plakát muzea nebo program akcí, už víte, kdo ho dělal. Pokud jste pedagog, pravděpodobně jste drželi v ruce příručku/sborník/metodiku a teď už taky tušíte. „Můžete mě potkat skrytou za fotákem při našich akcích.“

10. Mgr. Jana Kreidlová – lektorka přírodovědných a řemeslných programů

Připravuje a vede výukové programy i projektové dny pro školy. Mentorka pedagogů ZŠ. Vede přírodovědné kroužek a v létě přírodovědné tábory. „Ráda s dětmi prozkoumávám přírodu v okolí Říčan.“

V sezóně tráví hodně času na Říčanské hájovně, kde seznamuje děti na programech s životem na souši i pod vodou. Ví, jak správně zatopit ve venkovní peci, aby si děti odnesly voňavý bochník chleba.

15. Mgr. Carolina Sidon – lektorka a metodička řemeslných programů

V muzeu pracuje jako metodička, lektorka a výtvarnice. Velice ráda tvoří nové věci, mění zaběhané návyky a snaží se sobě i jiným najít nový a jiný pohled na věci. „Věnuji se řemeslným a výtvarným činnostem a myslím si, že je moc fajn se umět zasmát, i když se vám zrovna něco nepovede.“

11. Mgr. Lenka Kubcová, Ph.D. – přírodovědkyně, lektorka přírodovědných programů

Je mentorkou pedagogů ZŠ. „Ráda učím děti i pedagogy v přírodě formou badatelsky orientovaného vyučování.“

Na Přírodovědecké fakultě UK působí jako externí pedagog a spolupodílí se na přednáškách z Arachnologie a Speciální zoologie bezobratlých. Současně vyučuje biologii na osmiletém gymnáziu v Praze. Je členkou České společnosti arachnologické.

13. Mgr. Petra Skřivánková – lektorka a metodička řemeslných programů

Vytváří a realizuje řemeslné programy pro všechny věkové kategorie – od tříletých dětí až po dospělé. Mentoruje pedagogy mateřských škol v projektu Oborový mentoring a pracuje na vývoji metody tvořivé hry. „Baví mě tvořit a ještě víc mě baví sledovat, jak se tvořivost díky našim programům probouzí v dětech i dospělých.“

Podílí se také na přípravě některých výstav a doprovodných programů k nim.

Vede řemeslné tábory a workshopy pro dospělé.

14. Mgr. Jana Véghová – lektorka řemeslných programů

Předává dětem a dospělým dovednosti z tradičních řemesel i nové moderní postupy. „Zaměřuji se na práci s přírodním materiálem.“

Jako člověk devatera řemesel je nepostradatelná při tvorbě výstav.

12. RNDr. Jana Švandová, Ph.D. – geoložka a lektorka geologických programů

Její hlavním a zároveň nejoblíbenějším pracovištěm je Didaktické centrum geologie. Tady žákům a veřejnosti s nadšením odhaluje taje hornin, minerálů i vyhynulých živočichů. „Možnost podělit se o zajímavosti z geologie, to je moje srdeční záležitost.“

Jako členka České astronomické společnosti se ráda zabývá také astronomií a kosmonautikou.

Mgr. Eva Kolářová – lektorka přírodovědných programů

Bc. Martin Prach – lektor přírodovědných programů

Štěpánka Kalousová – administrativní pracovnice

Mgr. Eliška Hlízová mateřská dovolená

Mgr. Klára Pilíková mateřská dovolená

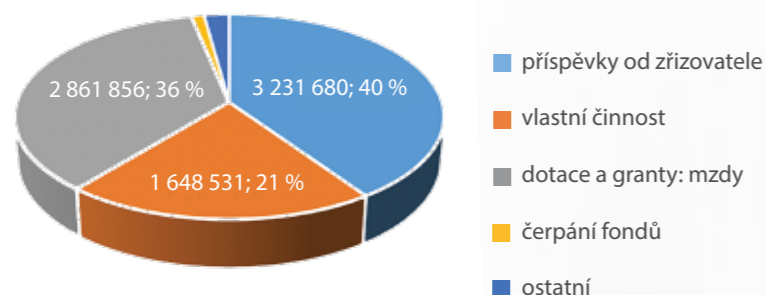
FINANCOVÁNÍ

Muzeum Říčany jako příspěvková organizace hospodaří s rozpočtem, založeným na třech hlavních zdrojích financování:

- příspěvky od zřizovatele
- dotace a granty (zejména z Evropské unie a státního rozpočtu)
- vlastní činnost (výukové programy, vstupné, pronájem Říčanské hájovny ad.)

STRUKTURA ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ V ROCE 2018

Celkové příjmy a výdaje za rok 2018 vč. plánovaných mzdových nákladů z grantů a dotací činily 8 000 871 Kč. Zbylé finance z grantů nezahrnujeme do provozního rozpočtu, protože se jedná zejména o náklady na materiál a pomůcky, které v projektech využívají a ponechávají si MŠ a ZŠ z regionu a nepodporují tak přímo provoz organizace. Účetně je podíl přijatých grantů ještě o 5 % vyšší. Z grafu je patrné, že příspěvky od zřizovatele představují 40 % celkového rozpočtu. Velmi si vážíme podpory města Říčany, které nám oproti roku 2017 navýšilo provozní dotaci o 629 680 Kč, 60 % nákladů pokrylo Muzeum Říčany z dalších dotací a grantů a z vlastní činnosti. Jednotlivé položky jsou podrobněji rozepsány níže.

PŘÍSPĚVKY OD ZŘIZOVATELE

Typ příspěvku	Čerpání v roce 2018 v Kč
Provozní dotace	3 171 680
Účelová dotace Den Země na Říčanské hájovně	15 000
Účelová dotace – vydání publikace Neobyčejní občané aneb Postavy z říčanských ulic a domů	35 000
Účelová dotace na údržbu naučné stezky	10 000
CELKEM	3 231 680

DALŠÍ PŘIJATÉ GRANTY A DOTACE

Projekt	Poskytovatel	Čerpání v roce 2018 v Kč
Osvětové akce pro veřejnost v geoparku a zahradě Muzea Říčany (2017/2018)	Středočeský kraj	54 038,60
Osvětové akce pro veřejnost (2018/2019)	Středočeský kraj	47 429,20
Tvoříme s přírodou	Středočeský kraj	133 010,80
ISO	Ministerstvo kultury	30 000
Učíme v přírodě	SFŽP	421 664,69
Environmentální programy v Říčanech	SFŽP (Národní síť)	65 000
Oborový mentoring	Evropská unie, OP VVV	2 421 792,84
Hands On muzeum	Evropská unie, OP VVV	435 031,41
CELKEM		3 607 967,54

Díky realizaci projektů, na něž získáváme finance z grantů a dotací, můžeme lépe uspokojovat potřeby našich návštěvníků a tím naplňovat naše základní poslání. Většinu takto získaných financí vynakládáme na mzdové prostředky. Díky nim v roce 2018 pracovalo v muzeu v přepočtu 13 zaměstnanců na plný úvazek, kteří se věnovali správě sbírek, přípravám a realizací vzdělávacích programů, kroužků, výstav a dalších akcí pro děti, pedagogy i širokou veřejnost.

Zároveň můžeme díky projektové činnosti množství vzdělávacích aktivit nabízet buď zcela zdarma (konzultace a workshopy pro pedagogy, exkurze, apod.) nebo za dotované ceny, které zdaleka nepokrývají náklady na jejich přípravu a realizaci a jsou tak dostupné všem.

Další finance z grantů byly použity zejména na nákup pomůcek a materiálu pro pedagogy MŠ a ZŠ zapojených v projektech. Tyto pomůcky zůstávají škol(k)ám k dispozici i po ukončení projektů.

PROJEKTY FINANČNĚ PODPOŘENÉ ZE STŘEDOČESKÉHO KRAJE

OSVĚTOVÉ AKCE PRO VEŘEJNOST V GEOPARKU A NA ZAHRADĚ MUZEA ŘÍČANY

Doba realizace: 04/2017–07/2018

Celkové náklady: 216 555 Kč

Výše dotace: 106 185 Kč

Výstupy k 07/2018:

- 29 tematických akcí pro veřejnost (04/2017–07/2018) s návštěvností 2 107 účastníků.
- 10 druhů osvětových informačních letáčků s vybranými tématy EVVO a logem Středočeského kraje rozdáváné návštěvníkům akcí

OSVĚTOVÉ AKCE PRO VEŘEJNOST MUZEA ŘÍČANY

Doba realizace: 04/2018–07/2019

Celkové náklady: 293 042 Kč

Výše dotace: 166 190 Kč

Výstupy k 12/2018:

- 29 tematických akcí pro veřejnost (08/2017–07/2018) s návštěvností 2 107 účastníků.
- 10 druhů osvětových informačních letáčků s vybranými tématy EVVO a logem Středočeského kraje rozdáváné návštěvníkům akcí

TVOŘÍME S PŘÍRODOU

Doba realizace: 09/2017–07/2018

Celkové náklady: 326 486 Kč

Výše dotace: 149 747 Kč

Výstupy k 07/2018:

- výstava Tvoř a hraj si! v období 04–07/2018 s doprovodným programem pro MŠ a ZŠ – návštěvnost 1 864 návštěvníků.
- 3 doprovodné akce pro veřejnost
- metodický workshop Tvořivá hra pro pedagogy MŠ a ZŠ ze Středočeského kraje zdarma
- dotisk publikace Učíme řemesla v počtu 100 kusů (k prodeji za dotovanou cenu na pokladně muzea)

Hodnocení návštěvníků výstavy Tvoř a hraj si! (na Slevomatu):

„Výstava je úžasná. Spoustu bezva nápadů, jak dítěti něco vyrobit z přírodních materiálů nebo to, co je běžné doma. Paní Jana byla velmi vstřícná a vše nám ukázala, poradila. Děkujeme. Takových výstav by bylo potřeba víc.“

„Krásně strávené odpoledne. Užij si to tu jak malé děti, v sektoru hracím tak děti větší spolu s rodiči ve tvořícím oddělení. I rodiče si najdou to své. Bylo to super :)“

Středočeský kraj

PROJEKTY FINANČNĚ PODPOŘENÉ Z MINISTERSTVA KULTURY:

PROGRAM ISO NA PREVENTIVNÍ OCHRANU PŘED NEPŘÍZNIVÝMI VLIVY PROSTŘEDÍ

Doba realizace: 07/2018–12/2018

Celkové náklady: 46 000 Kč

Výše dotace: 30 000 Kč

Výstupy:

- modernizace depozitáře
- obalový materiál
- 2 nové mapové skříně
- výroba a instalace 4 držáků na palné zbraně a šavle

PROJEKTY FINANČNĚ PODPOŘENÉ ZE STÁTNÍHO FONDU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ:

UČÍME V PŘÍRODĚ

Doba realizace: 02/2017–09/2018

Celkové náklady: 1 170 074 Kč

Výše dotace: 936 059 Kč

Výstupy k 09/2018 (ukončení projektu):

- 7 vzdělávacích akcí (semináře, letní školy a exkurze) pro celkem 152 pedagogů, lektorů EVVO a studentů pedagogické fakulty
- 2 akce sdílení dobré praxe (workshop a letní škola) pro celkem 45 účastníků
- 17 kronik učitelů, zaznamenávajících zkvalitňování výuky a 18 ročních tematických plánů s plánovanou výukou venku
- 9 konkrétních plánů přeměny školní zahrady a 9 školních plánů EVVO se zapojením výuky v terénu a v zahradě
- 8 sad pomůcek a výukových prvků ve školních zahradách
- 8 studií školních zahrad zpracovaných zahradním architektem
- Evaluační zpráva projektu a Sborník dobré praxe Učíme v přírodě

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfp.cz

PROJEKTY FINANČNĚ PODPOŘENÉ Z EVROPSKÉ UNIE, OPERAČNÍHO PROGRAMU VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ:

OBOROVÝ MENTORING V PŘÍRODOVĚDNÉM A POLYTECHNICKÉM VZDĚLÁVÁNÍ

Doba realizace: 11/2016–10/2020

Celkové plánované výdaje projektu: 13 500 280,36 Kč

Maximální výše celkové dotace: 13 419 278,67 Kč

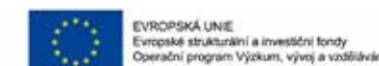
Partner s finančním příspěvkem: Společnost pro kvalitu školy

Výstupy:

- Individuální dlouhodobá podpora 40 učitelů MŠ při zkvalitňování polytechnické výchovy v MŠ formou nově vyvíjené metody tvořivé hry
- Individuální dlouhodobá podpora 40 učitelů ZŠ při zkvalitňování přírodovědné výuky na ZŠ formou badatelsky orientovaného vyučování
- Podpora je realizována formou vzdělávání v mentoringu, realizací střídavé výuky s konzultanty muzea ve třídě učitelky a realizací pilotní praxe učitelky v roli interní mentorky ve své škol(c)e za podpory konzultantů Muzea Říčany a Společnosti pro kvalitu školy.
- Nově vytvořená metoda tvořivé hry, pilotně ověřená na min. 10 MŠ

Výstupy k 12/2018:

- V polovině projektu se projektu zúčastnilo 39 pedagogů. 35 z nich úspěšně ukončilo cyklus Pilotní praxe, tzn., že již sami měli min. 1 klienta, kterému za podpory našich konzultantů poskytovali během školního roku interní mentoring v BOV či tvořivé hře. Celkem tedy v roce 2018 díky projektu min. 70 pedagogů využívalo ve své výuce nové vzdělávací metody.

s+p:k=š
SPOLČNOST
PRO KVALITU
ŠKOLY

VLASTNÍ ČINNOST

Příjmy z vlastní činnosti ve výši 1 648 531 Kč jsou složeny zejména z realizace výukových programů pro školy, akcí pro veřejnost, vstupného na výstavy, přednáškové činnosti a za pronájem terénního pracoviště Říčanská hájovna pro vzdělávací akce.

V roce 2018 Muzeum Říčany krylo vlastní činností 21 % celkových nákladů na provoz.

KOMENTÁŘ K HOSPODÁŘSKÉMU VÝSLEDKU

V roce 2018 dosáhlo Muzeum Říčany vyrovnaného hospodářského výsledku.

Muzeum Říčany za rok 2018 čerpalo z:

- fondu investic ve výši 1 399 999 Kč, a to na nákup osobního vozu Peugeot Partner
- z fondu FKSP 23 810 Kč jako příspěvek na stravování

Výše použité daňové úspory podle §20 Zákona o daních z příjmů je v roce 2018 84 810 Kč. Jedná se o 19 % uplatněných daňových úspor v letech 2015–2017.

Výše závazků po lhůtě splatnosti je nulová.

V roce 2018 Muzeum Říčany nepřijalo žádné dary.

Povinnost zveřejnění účetní závěrky 2018 v obchodním rejstříku byla splněna.

DALŠÍ POVINNÉ INFORMACE

Podle ustanovení § 18 odst. 1 zák. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zveřejňuje Muzeum Říčany jako povinný subjekt výroční zprávu k poskytování informací za kalendářní rok 2018.

Počet podaných žádostí o informaci: 0

Výčet poskytnutých výhradních licencí: 0

Počet podaných stížností: 0

VÝNOSY A NÁKLADY

SÚ	Náklady (v Kč)	8 000 871
501	Spotřeba materiálu	289 017
502	Spotřeba energií	196 462
504	Prodané zboží	56 905
511	Oprava a udržování	40 224
512	Cestovné	41 320
513	Náklady na reprezentaci	2 246
518	Ostatní služby	528 430
521	Mzdové náklady	2 832 609
524	Zákonné sociální pojištění	781 088
525	Jiné sociální pojištění	8 415
527	Zákonné sociální náklady	59 800
538	Jiné daně a poplatky	26 270
549	Ostatní náklady z činnosti	19 298
551	Odpisy dlouhodobého majetku	223 902
558	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	33 029

Mzdové náklady kryté z grantů a dotací 2 861 856

Výnosy (v Kč) 8 000 871

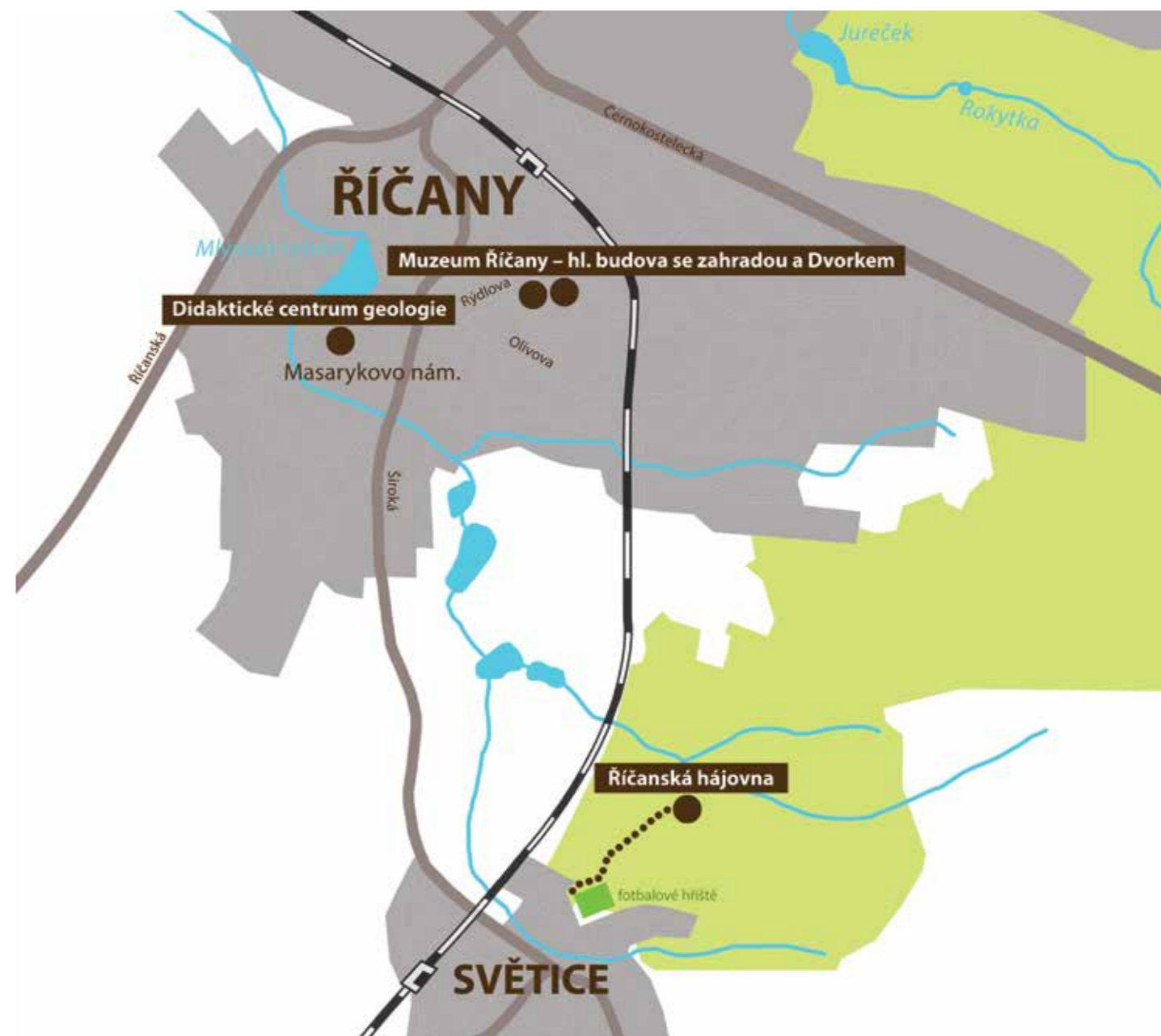
601	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	1 357
602	Výnosy z prodeje služeb	1 335 802
603	Výnosy z pronájmů	182 579
604	Výnosy z doplňkového prodeje	126 129
662	Přijaté úroky na bankovních účtech	2 664
648	Čerpání fondů	84 810
649	Ostatní výnosy z činnosti	0
672	Celkové příspěvky na provoz, z toho: provozní a účelové dotace od zřizovatele doúčtování a odpisy majetku z minulých let	3 405 674 3 231 680 173 994

Granty a dotace – mzdy 2 861 856

Hospodářský výsledek 0

V Říčanech dne 25. 2. 2019

Mgr. Jakub Halaš

MUZEUM ŘÍČANY,
příspěvková organizace
hlavní budova se zahradou

Rýdlova 271/14 | 251 01 Říčany
Telefon: 323 603 161
www.ricany.cz/muzeum

Otevírací doba
výstavních prostor a zahrady:
pondělí – čtvrtek 14:00 – 18:00
pátek zavřeno
sobota 10:00 – 18:00
neděle 13:00 – 18:00

Pro školy a skupiny:
pondělí – pátek 8:00–18:00
Vstup pro školy a skupiny na
všechny aktivity do všech objektů
je nutné rezervovat.

Venkovní expozice Dobrodružství
v zahradě je zpřístupněna
veřejnosti zdarma přes pokladnu
muzea v otevírací době.

DVOREK
naproti hlavní budově

Veřejnosti je zpřístupněn
během akcí.

**DIDAKTICKÉ
CENTRUM
GEOLOGIE MUZEA
ŘÍČANY (DCG)**
1. ZŠ Říčany, Masarykovo nám. 71

Otevřeno pro veřejnost
během akcí.

**ŘÍČANSKÁ
HÁJOVNA**
Říčany 375

Pro veřejnost je otevřena během
akcí. Školící a ubytovací prostory
jsou pronajímány pro vzdělávací
aktivity. Na hájovně a v jejím
okolí můžete zdarma navštívit
stálou venkovní expozici Les jako
zdroj tradice.

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2018